

למעשה

פרשת תרומה

גיליון 54

הרב עובדיה דהן שליט"א

יו"ר המועצה הדתית אשדוד ורב בית הכנסת הניכי הישיבות –
"בית יוסף" קרית פוניבז'

למה כל מידותיו של הארון לחצאין

ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה

וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו (כה י')

וכתב הלקח דעת צ"ב למה כל מידותיו של
הארון היו בחצאים

אלא כתב הבעה"ט שכתב שזה בא ללמד שכל
מי שלומד תורה צריך לשבר ולהשפיל עצמו
ללמד שהאדם בין בשיעור קומה שלו ובין
בשיעור רוחב בינתו לא יהא שמח בחלקו
בתורה אלא ירגיש תמיד שעומד באמצע ועליו
מוטל להמשיך

ועוד אפשר לבאר באופ"א שהוא לימוד ללומדי
תורה שלא יהיו שמחים בחלקם בתורה
ויסתפקו במועט אלא לעולם יאמר לנפשו
שעדיין לא השיג יותר מחצי תלמודו וע"כ כל
מדות הארון היו באמצע וכע"ז שמעתי ממו"ר
הגה"ק ר' אשר קלמץ זצוק"ל שאם ישאלנו
אדם מה למדתי בעשר שנות תלמודי בהת"ת
דקלעם אשיבנו שלמדתי שהאדם עומד תחת
עבודת החינוך עד הנשימה האחרונה של חייו

מאמר מרכזי הרב פנחס זרביב

דאגת התורה לרגשות הזולת

דבר אל בני ישראל ויקחו לי תחמה (כה ב) אמר הקב"ה דבר אל בני ישראל בלשון
פיוס כמה דאת אמר דברו על לב ירושלים" ילקוט שמעוני רמז שסג את הצורך
לפייס את בני ישראל

ויקחו לי תרומה. פתח דבר אל בני ישראל בל' פיוס כמו דברו על לב ירושלים.
בשביל שהיה בו חסרון כיס פייסם ואיתא במדרש א"ר אבהו ומה לעשות משכן
כבוד וכפרה לישראל אמר דבר אל בני ישראל לשון פיוס הדוחקים את ישראל
ונוטלים את ממונם מה תהא עליהם.

דברי הגרמ"ש שפירא זצ"ל בספרו זהב משבא בכך שהיה לכל אחד צער מסויים
על היות התרומה כרוכה בחסרון כיס ובמאמר מוסגר הוא מצרף לדברים את מה
שאמרו בעלי המוסר בנידון דידן הם למדו מכאן שצריכים לפייס אדם אפילו
כאשר נגרם לו צער מזערי שכן מה קטן הוא ההפסד במתן התרומה לעומת כל
טוב מצרים שהוציאו עמם בכל זאת גם צער כזה דורש פיוס לעצם הדברים יש
לתמוה איך אפשר להבין שפיוס על צער כה קטן דבר שצריכים להקדיש לו זמן
מצדיק את עיכוב הקמת המשכן שהוא מקום השראת השכינה ומשכן כבוד וכפרה
לישראל

אלא מכאן נלמד יסוד גדול גם כאשר באים להתעסק בענינים הגדולים ביותר כגון
בנין המשכן בכל זאת יש לשים לב לכל הפרטים הנוגעים לרגשות הזולת יש
להיזהר לא לפגוע באחרים אפילו פגיעה קלה ביותר כי אין זו דרכה של תורה
לבנות על חשבון צער שייגרם לזולת לא יתכן איפוא שצער של בני אדם יהיה
מעורב בדרך כלשהי בבנין המשכן לכן ניצטווה משה לדבר על ליבם לפייסם

במסכת כתובות ח שנינו שבסעודת מילה אין אומרים שהשמחה במעונו משום
שטרודים עקב הצער שיש לרך הנימוול דבר מופלא זה מקבל יתר תוקף כאשר
נוכר עד כמה הפליגו חז"ל בגודל מעלת המילה עיין נדרים לב גם מעצם ההווה
אמינא לומר שהשמחה במעונו יש ללמוד שיש שמחה בעולמות אף על פי כן אין
אומרים שהשמחה במעונו כיון שיש צער קטן אפילו צער הטירדא הנובע מצער
התינוק מעשה בשוחט אחד בעיר בריסק שלא היתה דעת חכמים נוחה הימנו
וביקשו להעבירו מתפקידו כינס מרן הרב מבריסק זצ"ל אסיפה של כל השוחטים
כדי לדון בענין לאסיפה זו הגיע גם השוחט ההוא אשר עליו נסב הדיון משראה
אותו הרב מבריסק נמנע מלפתוח את האסיפה והמתין עד שהלה יעזוב את המקום
במשך שעה ארוכה ישב הרב והמתין בשתיקה אט אט החלו הנאספים להתפור
והאסיפה בוטלה לאחר מכן כאשר שאלו את הרב מדוע לא הורה לשוחט ההוא
לצאת השיב לשואלים אם עומדת בפנינו הכרירה לקיים את האסיפה תוך כדי
פגיעה ביהודי או ביטול האסיפה תיבטל האסיפה ובלבד שלא יפגע יהודי זאת
היא דרכה של תורה

המשך בעמוד שלישי

לע"נ פרחת בת עינא ע"ה

הרב
חיים בן
חמו
שליט"א

למה כל
מידותיו
של הארון
לחצאין

בלעדי
הרב
עובדיה
דהן
שליט"א

מה יותר
קשה
סילוקם של
צדיקים או
חורבן בית
המקדש

גודל
הקושי
להוציא
כסף

דאגת התורה
לרגשות
הזולת

מה יותר קשה סילוקם של צדיקים או חורבן בית המקדש

אלה פקודי המשכן משכן אשר פקד על פי משה עבדת הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן (שמות לח, כא)

צ"ב הרי אין מילה מיותרת בתורה, א"כ מדוע נאמר "המשכן, משכן", שהוא לכאורה כפול ומיותר?

אלא כתב רש"י שזה: "רמז למקדש, שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל".

וצ"ב מהו הטעם להזכיר את חורבנות בית המקדש, הראשון והשני, הצפויים בעתיד, דווקא עכשיו, כאשר חונכים את המשכן?

כך גם כאן, וכי לא מצא הכתוב מקום מתאים ומוצלח יותר להזכיר את חורבן בית המקדש, אלא בשעה זו, ביום חתונתו וביום

שמחת לבו, יום חנוכת משכן העדות!?

אלא בא לומר את גדול רחמי ה' שלמרות שבשעת החורבן נפסיד את בית המקדש, את הצדיקים לא נפסיד שהרי כשאין בית

המקדש ה' נוטל צדיק עליהם כמבואר במדרש (שמו"ר לה ד) דבר אחר, ועשית את הקרשים. לא היה צריך לומר אלא ועשית את

הקרשים משכן, מהו למשכן, אמר רבי הושעיא, על שום שהוא עומד למשכן, שאם נתחייבו שונאיהם של ישראל כליה, יהא מתמשכן

עליהן. אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא והלוא עתידים הם שלא יהיה להם לא משכן ולא מקדש, ומה תהא עליהם, אמר הקדוש

ברוך הוא אני נוטל מהם צדיק אחד וממשכנו בעדם, ומכפר אני עליהם על כל עוונותיהם, וכן הוא אומר (איכה ב, ד): ויהרג כל מחמדי

עין.

וסילוקם של צדיקים קשה לפני ה' יותר מחורבן בית המקדש כמבואר במדרש (איכה רבה פרשה א) 'קשה סילוקן של צדיקים

יותר מחורבן ביהמ"ק ומצ"ח קללות. דאילו בצ"ח קללות כתיב 'והפלא ד' את מכותך', ובחורבן ביהמ"ק כתיב 'ותרד פלאים', ואילו

בסילוקן של צדיקים כתיב 'הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא'. וכל כך למה 'ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבוניו תסתתר'.

צ"ב לכאורה מה שואל המדרש ומה משיב והלא זה מקרא מפורש!?

אלא מבאר מו"ר ראש הישיבה הגר"י צדקא זצ"ל שכוונת המדרש כיצד יתכן שסילוקן של צדיקים קשה יותר משאר

הפורענויות?

ומשיב שכל החשיבות של ביהמ"ק היא משום השראת השכינה כי ביהמ"ק הוא אמצעי להשראת השכינה ועיקר השראתה היא

על נשמותיהם של הצדיקים שיאירו מתוך האור האלקי, נמצא המשכן אמצעי והשראת השכינה על צדיקים - המטרה, לכן קשה

סילוקן של צדיקים מהחורבן וזה שמשיב המדרש ואבדה חכמת חכמיו וגו' (אבני שהם א עמ' יד)

כי יש הבדל בין בית המקדש שצריך ללכת לירושלים כדי לקבל קדושה לבין הצדיק שהווא דואג ויוצא צאליו להפיץ תורה ומהוה

דוגמא אישית למידות טובות וכיו"ב והשפעותיו מרובה מבית המקדש.

ושמעתי הוספה נאה לזה מהרב עובדיה דהן שליט"א שלמרות שבית המקדש היה מחזק ואפי' מי שרק נכנס לתוכו כמו שרואים

במדרש (בראשית רבה סה) מעשה נורא שהגויים רצו להיכנס לבית המקדש להוציא את כלי הזהב אבל הם פחדו להיכנס שהרי

כתוב והזר הקרב יומת. וקראו ליוסף משיאת שהיה יהודי מומר והתנהג כגוי לכל דבר ואמרו לו תיכנס אתה והדבר הראשון שתוציא

יהיה שלך, אמר להם אני נכנס אני לא מפחד, ונכנס פנימה והנה הוא רואה את מגורת הזהב שכולה מקשה אחת זהב טהור שבעה

קנים וגביעים וכפתורים ופרחים הכל מזהב טהור. והוציא אותה החוצה.

אבל כשהגויים ראו זאת אמרו לו, זה לא בשבילך זה למלך אתה תיקח לך איזה מחתה, אבל יוסף משיאת לא הסכים וניסו לפתות

אותו שייכנס שוב בכל מיני פיתויים ואמרו לו נעשה אותך מוכס שלוש שנים, והוא לא הסכים. אמרו לו אם לא תיכנס שוב אנו הורגים

אותך במיתה משונה.

אמר להם תהרגו אותי והם הביאו שולחן של נגרים מלא סכינים חדים והניחו אותו באמצע והחלו לחתוך אותו לאט לאט והוא החל לצעוק לא על הכאבים

אלא כך אמר אוי לי שהעכסתי את בוראי פעם אחת לא אכעיסנו פעם אחרת. עד שיצאה נשמתו [ויצאה בת קול מהשמים ואמרה אשריך רבי יוסף משיאת

שאתה מזומן לחיי העולם הבא].

והרב כהנמן זצ"ל הקשה מה קרא לו שנתהפך מן הקצה הגרוע ביותר שלא פחד מעבירה שאפילו גוי מפחד, לקצה הטוב ביותר שנותנים לו את טוב העולם

הזה ואם לא אזי הורגים אותו במיתה משונה והוא מסכים למען בוראו מה נתרשש אצלו?

המשך בעמוד הבא

המשך מעמוד קודם

אלא עונה הרב כהנמן זצ"ל על פי פסוק שדוד המלך ע"ה אומר אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו שלכאורה יש כאן סתירה שבתחילת הפסוק דוד המלך מבקש לשבת בבית ה' כל החיים ואחר כך אומר ולבקר בהיכלו שהוא רוצה רק לבקר שם ולא להיות קבוע?

ועונה הרב שבאמת דוד המלך מבקש ורוצה ומשתוקק לשבת כל ימי חייו בבית ה' אלא שידוע שיש יצר הרע שעלול יום אחד להפילו לרחוב הטמא ולזרוק אותו מהבית מדרש. ועל זה ממשך דוד המלך ואומר ואם ח"ו היצה"ר יוציאני מהבית מדרש לרחוב אני מעכשיו מבקש רבונו של עולם תחזירני לפחות לבקר שעצם הביקור שלי בבית המדרש יזכיר לי שאין תענוג עילאי יותר מללמוד תורת אלקים חיים.

ועל פי זה יובן מה קרא עם יוסף משיחא שהוא נכנס לבית המקדש והרגיש איך השכינה שורה עליו שזה תענוג אדיר, שכל התענוגים בעולם הזה אפילו לא אחוז מזה והוא הבין שזה תענוג לנשמה וכל התענוגים בחוץ זה תענוגי הגוף. אבל מצד שני הוא גם הבין שגם יסורי הנשמה זה הרבה יותר מיסורי הגוף והחל לפשפש במעשיו ורוצה לחזור בתשובה בליבו פנימה, ולכן גם כשהציעו לו את תענוגי הגוף לא התייחס כלל וכן כשאמרו לו נהרוג את הגוף שלך במיתה משונה אמר להם בגוף אתם יכולים לעשות מה שאתם רוצים אבל בנשמה שלי אתם לא תפגעו. עכ"ד.

עכ"פ השפעת הצדיק על דורו גדולה יותר

ולפי"ז מובן שה' בישרם בשורה טובה שבמקום לקחת את חיותם של עמ"י שזה הצדיקים הוא יקח את בית המקדש

וכמו שכתב בספר לקט רשימות (עולמו של בן תורה עמ' רפג) איתא בגמרא גיטין (נו:): רבי יוחנן אמר לקיסר 'תן לי יבנה וחכמיה' יותר מזה הוא לא ביקש. מבואר בגמ' דבאותו רגע היתה תביעה על ריב"ז, אבל למעשה צריך להבין, שהיה כאן הצלחה, כאן הכינו יסוד לכל הדורות. ההשגחה העליונה ידעה, שיצטרפו לעבור הרבה חורבנות, ובכל חורבן מוכרח שישאר יבנה וחכמיה. מי שמכיר את הקורות של עם ישראל, יודע שבכל חורבן נשאר יבנה וחכמיה, זה לא היה דבר חד פעמי בחורבן הבית, אלא לעולם.

בשעת הלוייה של מרן ראש הישיבה (הרב אהרן קוטלר זצ"ל) אמר המשגיח את היסוד הנ"ל והוסיף, בחורבן יהדות אירופה, אף אחד לא נשאר, היתה כוז גזירה נוראה - הכל נחרב ממש, רק יחידים נשארו. אבל היו צריכים לקיים את הצוואה של רבי יוחנן בן זכאי, שישאר יבנה וחכמיה. וההשגחה העליונה הורידה לעולם, עמוד אש ממש! יחיד! וביחיד הזה נשאר יבנה וחכמיה. כרכא דכולה ביה, הכל היה שם, תורה, יראה, מעשים טובים, אמונה ומוסר, כל מה שהיה אצל יבנה וחכמיה, היה אצל מרן ראש הישיבה זצ"ל. עכ"ד.

והינו מפני שאם לא היה צדיק ויחטאו יענשו ובית המקדש הוא רק עזר וסיוע שלא ישארו להם חטאים וכן הצדיקים הם רק עזר וסיוע אבל כשיש חטאים מסלק ה' את הצדיקים ונשארים עמ"י לבד

המשך מעמוד ראשון מאמר מרכזי הרב פנחס זרביב שליט"א

ונוסיף להרחיב אך לפני חצי שנה היו עבדים במצרים, עבדו בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה, מררו את חייהם בעבודת פרך. עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים וגאלם ביד חזקה ובזרוע נטויה באותות ובמופתים והנחילם רכוש גדול, עצום ורב: "שאיין לך כל אחד ואחד מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים מכספה וזהבה של מצרים" (בכורות ה' ע"ב). לא זו בלבד, אלא שאמרו (שיר השירים רבה א, נה. ורש"י שמות טו, כב) על הפסוק: "תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף" (שיר השירים א, יא), כשם שהזהב נחמד ויקר מן הכסף, כך היתה ביזת הים גדולה משל בית מצרים. ועכשיו, נשאל: כמה יהודים יצאו ממצרים? שיש מאות אלף, מגיל עשרים עד ששים. ארבעים שנות חיים. נסכים שיש להכפיל את המניין, עבור מספר הגברים. ובנדבת המשכן השתתפו גם הנשים: "ויבאו האנשים, על הנשים" (שמות לה, כב). כמה יש לנו? כשנים וחצי מיליון איש. יפה. וכמה זהב הביאו? "ויהי זהב התנופה תשע ועשרים ככר ושבע מאות ושלושים שקל, בשקל הקדש" (שמות לח, כד). לשיטת רש"י, משקל הככר כארבעים ושנים וחצי קילוגרמים. שלושים ככר, כטון ורבע זהב. לחלק לשנים וחצי מיליון, כל אחד הביא חצי גרם זהב. חצי גרם, ממשא תשעים חמורים לובים טעונים כסף וזהב - שכל כולו מתנת שמים. וכשהקדוש ברוך הוא מבקש. ועבורם, כדי להשרות שכירתו ולכפר על חטא העגל הוא מבקש. והם נאותים ברוב טובם, ברצון טוב -

ומצוינים לשבח: אה, אלו נדיבים! מישהו מבין!?

אלא כל מקום שיש חסרון כיס נכנס היצר הרע והארכנו בזה בלמעשה פרשת ויקרא

וכן רואים עוד במש"כ בתנא דבי אליהו (פרק יז) כתב בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע מיד אמר הקב"ה ויקחו לי תרומה, פירוש הדבר: מצות צדקה צריכים לעשות בלי התחשבות יתירה, בלי שיקולים, אלא נעשה ואחר כך נשמע. כי אם יחשוב וישקול קודם, לעולם לא יגיע ל"נעשה".

ועוד יש לומר עד כמה קשה להוציא כסף מהאדם וזה המבדק האמיתי לנעשה ונשמע האם מוכנים לקיים כל מה שה' מצווה

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה" (כה- א ב) רש"י לי – לשמי.

זמן קצר לאחר מעמד הר סיני נערכה המגבית הראשונה בעם ישראל, המגבית התנהלה במרץ רב, בני ישראל תרמו מכל הלב ומכל הבא ליד, זהב, כסף, נחושת וכו', מטרת המגבית, "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" כלומר האלוקים מבקש מהאדם לבנות עבורו בית.

הנהגה בנהוג שבעולם מלך הרוצה לבנות עבורו ארמון מזמין אליו את מיטב האדריכלים, מהנדסים ואנשי מקצוע מהמפורסמים כדי לפאר את מעמדו הרם, ולצורך העניין אוצר המדינה נפתח ובעין יפה כיד המלך הטובה עליו, שר האוצר מזרים כסף למטרה החשובה שהיא כבודו של המלך וכבוד העם.

פרשת תרומה עוסקת באחת התרומות המיוחדות שהעם נדרש המצריכות הבנה.

א. דרכו של עולם שכאשר עורכים מגבית, בראש ובראשונה מציבים את המטרה ורק לאחר מכן פונים ללב העם לתרום, ואילו כאן כתוב **ויקחו לי תרומה** ורק בהמשך כתובה המטרה שהיא, **ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם**, מדוע?

ב. מקובל בעולם שלצורך התרומה בוחרים איש מקצוע עם כושר רטורי, מי שיכול ומסוגל לשכנע ולחמם את לב התורמים, ובעיקר שיפתחו את הלב ובעיקר את הכיס, ויוזילו מכספם לצורך בניין המשכן, ואילו כאן הקב"ה בוחר את משה להתרים? משה כידוע היה כבד פה וכבד לשון?

ג. במדרש מובא בשעה שאמר הקב"ה למשה "עשה לי משכן" התחיל משה מתמיה ואומר, כבודו מלא עליונים ותחתונים, והוא אומר לי עשה לי משכן? כך גם שאל הנביא ישעיה מי שעליו נאמר **השמים כיסאי והארץ הדום רגלי** איזה בית אפשר לבנות לו? ובכלל האם אין בציווי זה סתירה לאמונתנו שהרי אנו מאמינים באל-אחד, ושאינו גוף ולא דמות הגוף, ושהוא רוחני, ואין סופי, ושאינו נתפס במושגי המקום והזמן, ומאיך אנו מצווים לבנות לו בית?

ד. האם שמענו על מלך מכובד העומד כקבצן, ומבקש מנתיניו תרומה על מנת לבנות לעצמו ארמון, ואם מדובר במלך עשיר הביזיון יגדל באלף מונים, ואם מדובר במלך מלכי המלכים, שעליו נאמר "**לי הכסף ולי הזהב נאום ה'**" על אחת כמה וכמה והאם זהו כבודו?

ה. גם אם נאמר שלאחר חטא העגל, הצורך באמצעי המחשה מתבקש, הרי יכול הקב"ה להוריד להם את המשכן מוכן מהשמים, כפי שהוריד להם את המן. למה המשימה הוטלה על העם? היד ה' תקצר?

ו. שאלה נוספת שתפתח לנו צוהר להבנת העניין, אם מטרת המשכן היא לשכון בתוכו, למה נאמר "**ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם**" ולא נאמר **בתוכו**?

התשובה לשאלות הנ"ל נעוצה בסיבה האמיתית לבניית המשכן, **הספורנו** כותב (כה-ט) שהציווי לבניית המשכן הייתה לאחר חטא העגל, ובגלל חטא העגל, כי האלוקים אינו זקוק למשכן, מי שזקוק למשכן הוא האדם, והאלוקים ויתור גדול בזה שהסכים שיבנו משכן בו הוא יצמצם את כבודו, שכאשר העם חטא בחטא העגל העם גילה שהוא זקוק ויש לו את הצורך להשביע את החושים הגשמיים ע"י יצירת גורם מתווך מוחשי בינו לבין הבורא, שעל ידו נוכל להתמודד עם הכוחות המנוגדים שבתוכנו, עם היצרים, והתאוות, והקב"ה באהבתו אותם הסכים לכך, אלא שדרש שאת צורתו גודלו וסוגי כליו וכו' הוא יקבע, ובכך שהעם יעשה את רצונו כרצונו יזכה האדם להשראת השכינה.

ביסוד זה נמצא מענה לכל השאלות הנ"ל.

הבא נזכור! אנו מדברים על כך שבמתן תורה עם ישראל זכה להגיע לשיא חדש מבחינה רוחנית, לדרגת אדם הראשון קודם החטא, ופסקה ממנו זוהמת הנחש, כמו שאמר דוד המלך על מעמד זה "**אמרתי אלוהים אתם ובני עליון כולכם**" אלא שדרגה זו לא החזיקה מעמד ומיד חטאו בחטא העגל ואיבדו מדרגה זו, וכפי שהפסוק ממשך "**לכן נאדם תמותון וכאחד השרים תפולו**".

וכתשובת המשקל על חטא העגל הצטוו לבנות את המשכן, לכן מי שנבחר להיות המתרים לצורך המשכן היה במכוון מי שאין לו כושר שכנוע, כי המטרה לא הייתה כמות הכסף אלא הרצון של העם, כפי שהיה כאשר נדרשו לעשות את העגל, לכן התורה מדגישה בתרומת המשכן "**כאשר ידבנו לבנו**" וכדברי מרן רבי יוסף קארו שהסביר על הפסוק הראשון בפרשה, שכל נדיבי הלב באו עם התרומות שלהם ואמרו "**תקחו את תרומתי**" נמצא שהקב"ה לא בקש תרומה או צדקה, אלא כתשובת המשקל את הלב, הבא לידי ביטוי בנתינת הכסף והזהב, כפי שהיה כאשר עשו את העגל, ולכן נאמר "**ושכנתי בתוכם**, בתוך כל אחד ואחד מנותני **"הלב"**.

לכן התורה אומרת ביטוי שבמבט ראשון נראה מוזר, "**ויקחו לי**" הרי אם הם לוקחים זה להם ולא לי? והיה לו לומר ויתנו? התשובה שהמקבל הוא האדם התורם, כי כאשר האדם נותן פרוטה לעני נדמה שהעשיר עשה עם העני, וחז"ל לימדונו "**יותר ממה שעושה בעל הבית עם העני, עושה העני עם בעל הבית**", כי בעל הבית נתן כסף, אבל קיבל נצח, קבל ערך, וכפי המסופר בגמ' (ב"ב יא.) על בנימין הצדיק שהיה ממונה על קופת צדקה, ופעם אחת הגיעה אליו אישה בשנת בצורת ואמרה לו רבי פרנסני, אמר לה רבי בנימין, בלשון שבועה "העבודה", שאין בקופה של הצדקה כלום, אמרה לו אם אין אתה מפרנסני, הרי אישה ושבעת ילדיה מתים, עמד ופרנסה משלו, לימים מספרת הגמ', רבי בנימין חלה ונטה למות, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע, אתה אמרת "**כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא**", ובנימין הצדיק שהחיה אישה ושבעת בניה ימות בשנים מועטות? מיד קרעו לו גזר דינו, תנא הוסיפו לו עשרים ושתיים שנה על שנותיו, נמצא שמי שקיבל הנותן דוגמת בנימין הצדיק, שאמנם הוא נתן כסף, אבל קיבל חיים.

התודה והברכה **למועצה הדתית אשדוד** על עזרתם האדיבה בהוצאת ספר "**למעשה על מגילת אסתר מהדו"ב**" והכל בכדי להגדיל תורה ולהאדירה ולעומד בראשה **הרב עובדיה דהן שליט"א** שנודע בנועם הליכותיו ומידותיו ואהבת התורה שיוקדת בליבו וכן **לרב חיים בן המו שליט"א** ראש כולל מושב עוצם מנהל מחלקת תרבות תורנית שנודע בנועם הליכותיו ומידותיו ואהבת התורה שיוקדת בליבו וכן לפה מפי מרגליות הרב **יואל דהן שליט"א** ר"מ בשיבת 'אורחות חיים' על עצותיו המחכימות.

להשיג את הספר ולתגובות על המאמר לפנחס זרביב 0583271323 או בדוא"ל p0583271323@gmail.com